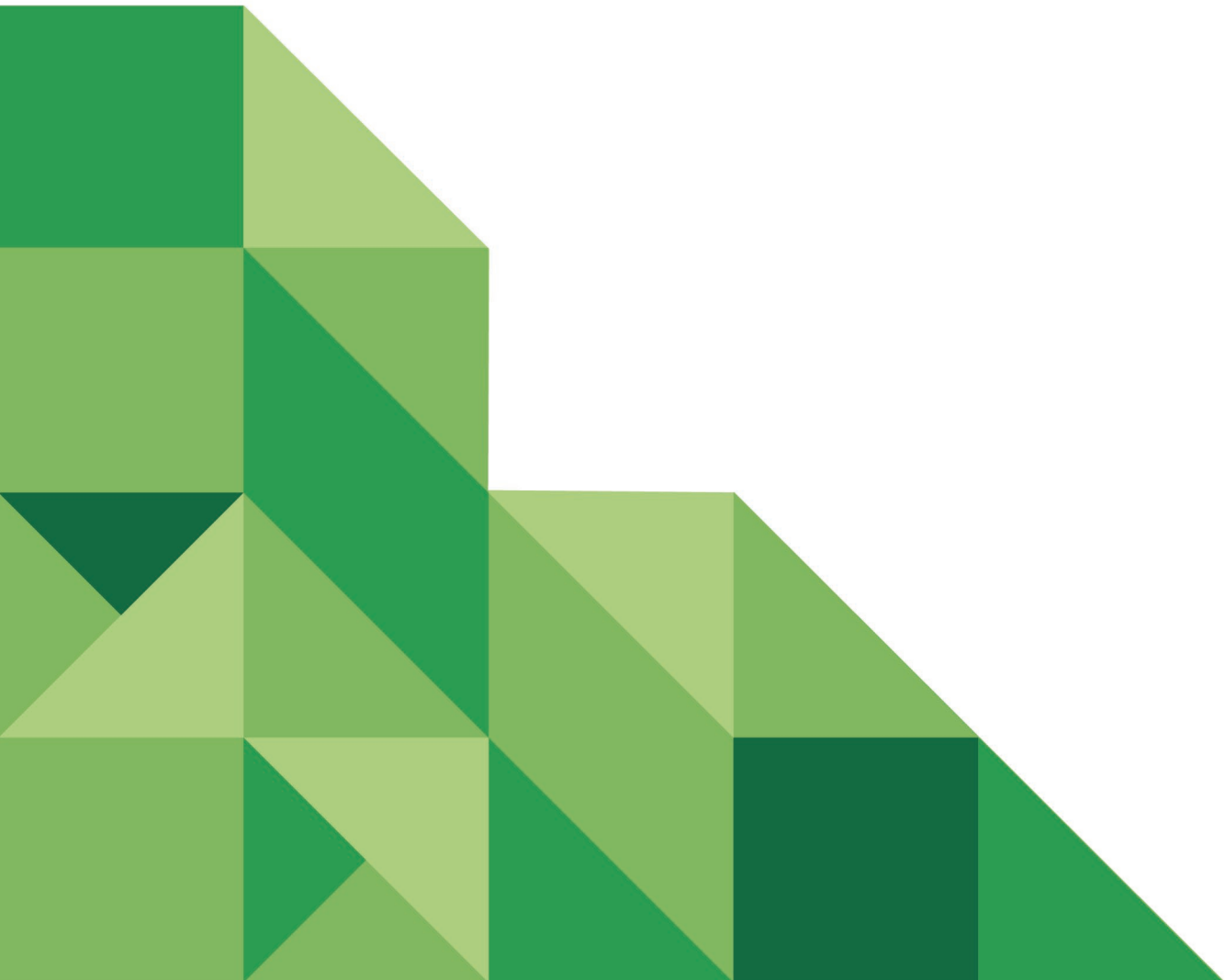

Heikki Immonen

Yrittäjäksi Otsakorven tuella

Hankkeen loppuraportti

Julkaisusarja

Karelia-ammattikorkeakoulun julkaisuja C: Raportteja, 71

Tekijä

Heikki Immonen, Karelia-ammattikorkeakoulu

© Tekijät ja Karelia-ammattikorkeakoulu

Tämä julkaisu on lisensoitu Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä.

ISBN 978-952-275-320-5

ISSN 2323-6914

Karelia-ammattikorkeakoulu 2021

Sisällys

1 Säätiön ja Draft-ohjelman yhteistyön jatkumo	4
2 Pääomalaina-instrumentin kehittäminen	5
3 Uusia yrityksiä ja muita kokeiluja	8

1 Säätiön ja Draft-ohjelman yhteistyön jatkumo

Draft-ohjelman juuret ovat vuosina 2008–2011 toimineessa Tekes-rahoitteisessa (nyk. Business Finland) TULI-, eli tutkimuksesta liiketoimintaa -ohjelmassa. Ohjelma perustui olettamukselle, että korkeakoulujen henkilökunnalla on paljon potentiaalisia tuote- ja palveluideoita, mutta heiltä puuttuu tarvittava osaaminen niiden kaupallistamiseen. TULI-ohjelmassa ideoita etsittiin ja kaupallistettiin ulkopuolisten konsulttien tuella.

Karelia oli yksi ensimmäisistä korkeakouluista, joka ulotti silloisen TULI-ohjelman toimet myös opiskelijoille. Pian huomattiin, että opiskelijoiden joukosta löytyy useita potentiaalisia yrittäjien alkuja, ja heidän tukemiseensa kannattaisi panostaa. Näin tehtiinkin, sillä alkuperäisen ohjelman päättyessä 2011, Kareliassa yrittäjyyden tukemista päätettiin jatkaa 2012 uuden Draft Program® -nimien alla. Ohjelma on siitä lähtien laajentunut useamman organisaation yhteistyöksi. Se tukee pohjoiskarjalaisia yrittäjyyttä suunnittelevia tiimejä, joilla on yhteydet Kareliaan tai Itä-Suomen yliopistoon tai Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riveriaan.

Otsakorven säätiö on ollut keskeisessä roolissa Draft-ohjelman alkutaipaleelta vuodesta 2012 lähtien, kun ohjelma irtautui valtiovallan rahoituksesta. Säätiön tuella on rahoitettuja lukuisten opiskelijatiimien yrittäjyysskokeiluja sekä kehitetty ohjelman sisältöjä ja työkaluja (kuva 1).

Hakemuksen tiedot

Hakukohde *
Valitse hakukohde, johon olet hakemassa
Valitse hakukohde. Jos valittavana ei ole hakukohteita, ei käynnissä ole yhtään Draft -hakua.

Idea nimi *

Idea kuvaus *
Rich text editor with toolbar (Bold, Italic, Underline, Text color, 12pt, Link, Image, Undo, Redo, Bulleted list, Numbered list, Indent, Outdent, Table, Table of contents, Full screen, Print, etc.)

Tiimin koko *
Valitse tiimiläisten määrä
Osallistuminen vaatii vähintään kahden hengen tiimin.

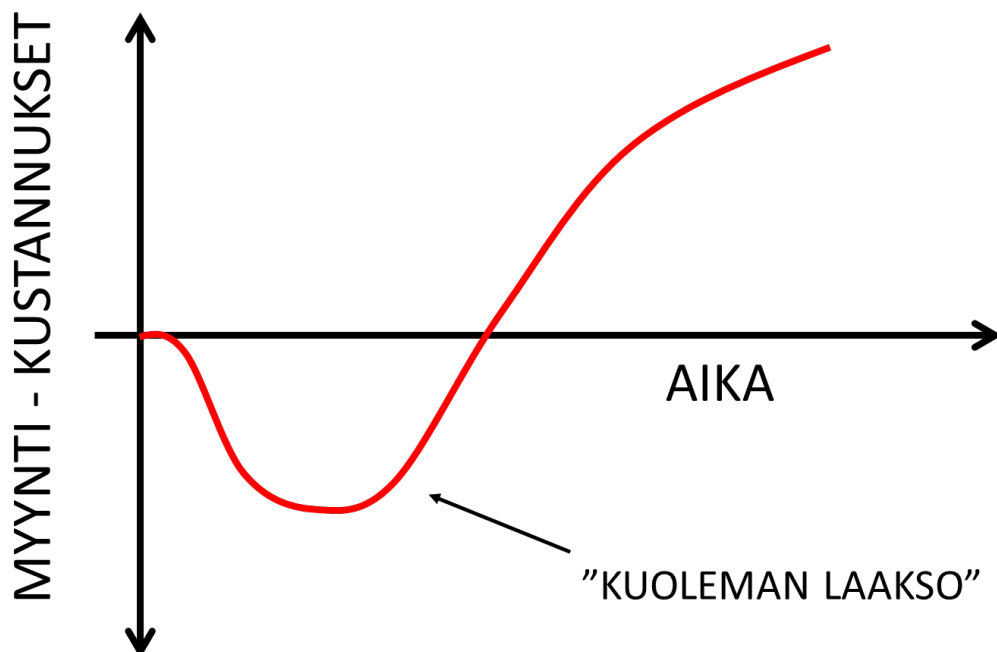
Kuva 1. Ilmoittautumis- ja arviointijärjestelmä on yksi säätöön tuella kehitetyistä työkaluista

Yrittäjäksi Otsakorven tuella -hanke, joka oli toiminnassa vuosina 2019–2020, on erinomainen esimerkki säätöön ja Karelian yhteistyöstä yrittäjyyden edistämisessä. Hankkeen kustannusrakenne oli suunniteltu niin, että suurin osa säätöön rahoituksesta kana-voituisi yrittäjyystiimeille Draft-ohjelman ehtojen mukaisesti ja pieni osa rahoituksesta käytettäisiin tarkoin harkittujen kehitysaskelien ottamiseen. Seuraavissa luvuissa kerrotaan tarkemmin tehdyistä kehittämistoimenpiteistä ja avataan niitä tuloksia ja onnistumisia, joita tiimeille kohdennetulla tuella saavutettiin.

2 Pääomалaina-instrumentin kehittäminen

Hankkeen yksi keskeisimmistä kehittämistoimenpiteistä oli **pääomалaina-instrumentin** kehittäminen osaksi Otsakorven säätiön palvelutarjontaa. Kehittämistoimenpidettä voi luonnehtia uudenaikaiseksi, sillä koordinaatiovastuu oli itse säätiöllä, ja joka kutsui Karelialian sekä rinnakkaishankkeita hallinnoivien Saimian ja Xamkin edustajat mukaan kehittämistyöhön.

Uuden pääomалaina-instrumentin tarkoitus on helpottaa siirtymistä aikaisesta kokeiluvaiheesta, jota tuetaan Draftin kaltaisella ohjelmalla, kokopäiväiseen yrittäjyyteen. Pääomалaina paikkaa suomalaisessa rahoitusjärjestelmässä olevaa ”kuoleman laakson” vaihetta, missä varsinkin korkean riskin aloittavien yritysten on hyvin vaikea saada perinteistä rahoitusta. Tilanne on haastava erityisesti aivan alkuvaiheessa, kun yrityksellä on vielä vain vähän näyttöjä, ja esimerkiksi muuta yksityistä rahoitusta ei olla pystytty hankkimaan.

Kuva 2. ”Kuoleman laakso”, jonka ylittämiseen korkean riskin yrityksen on vaikea saada rahoitusta.

Tuloksena syntynyt pääomalainainstrumentti on erityisen houkutteleva vaihtoehto ensimmäiseksi ulkopuoliseksi rahoitukseksi, sillä säätiö ei edellytä hakijalta vakuuksia ja korko on vain 1 %. Säätiö kuitenkin edellyttää, että yritys on saanut hakemansa summan suuruisen vastaavan rahan joltakin toiselta ulkopuoliselta sijoittajalta. Tämän ehdon voi nähdä myös keinona helpottaa muiden ulkopuolisten rahoittajien mukaan tuloa, koska säätiö laittaa rahoituspottiin saman suuruisen summan, joka on enimmillään 25 000 €.

Erityinen mainittava asia on se, että säätiö korostaa yhteistyöammattikorkeakoulujen, mukaan lukien Karelia, roolia pääomalainapäätösten teossa. Säätiö kirjoittaa sivuillaan:

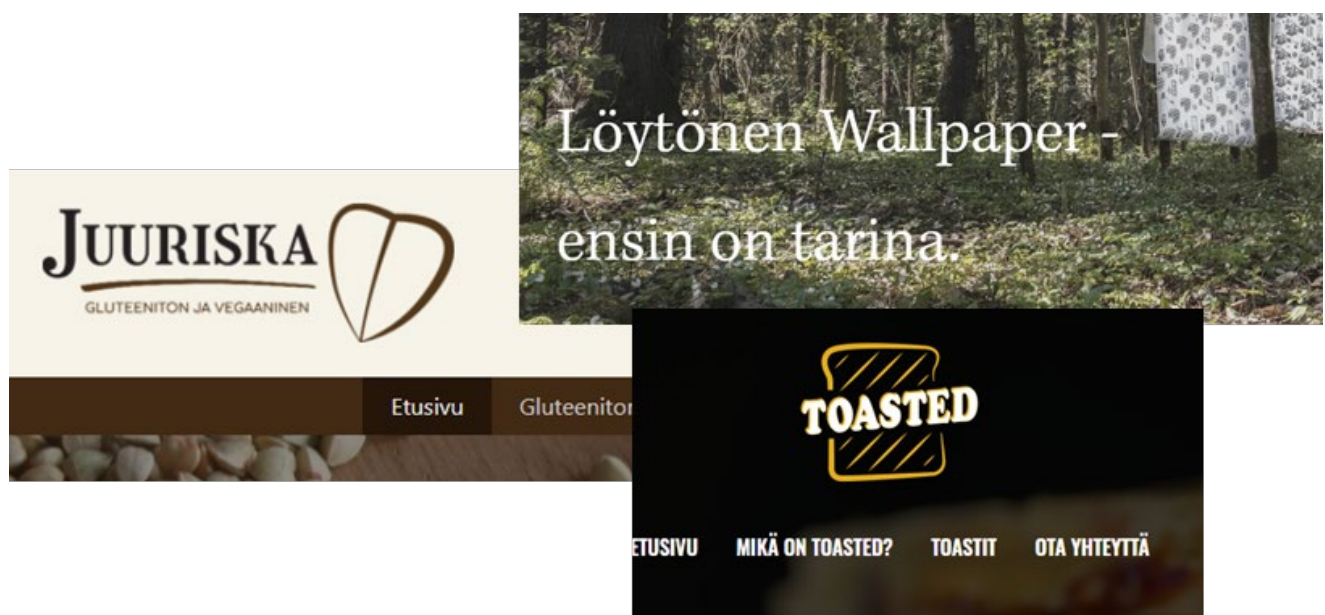
”Tällä halutaan tukea ensisijaisesti säätiön toiminta-alueen oppilaitoksista nousevia ideoita ja yrittäjiä. Hakemukseen voi liittää lausunnon yhteistyökorkeakoululta (Karelia, Saimia, Xamk), yrityshautomosta tai kiihdyttämöohjelmasta.”

Draft-ohjelman menestyksellä läpäisseet tiimit voivat siis hakea rahoitusta säätiöltä yrityksen taipaleen seuraavaan vaiheeseen. Pääomalainan lisäksi säätiö tarjoaa perinteisiä yrityslainoja sekä investointiavustusta. Kaikki lainat löytyvät säätiön sivuilta osoitteesta otsakorpi.fi/lainat/.

3 Uusia yrityksiä ja muita kokeiluja

Hankkeen toiminta-aikana 1.1.2019 – 31.12.2020 Draft-ohjelmaan osallistuneet tiimit perustivat yhteensä 11 yritystä. Näistä viisi rekisteröitiin vuonna 2019 ja kuusi vuonna 2020. Näistä 11 rekisteröidystä yrityksestä kahdeksan sai tukea hankkeesta. Kaikista hankkeen varoista tuetuista tiimeistä löytyi vähintään yksi Karelian tai Riverian opiskelija.

Mielenkiintoisia nostoja syntyneistä yrityksistä ovat mm. gluteeniton hapanjuurileipomo Juuriska, design-tapetteja suunnitteleva ja valmistava Löytönen Wallpaper, pikaruoka-brändi Toasted, some-vaikuttaja Jaakob Rissanen, sekä uutta liikuntalajia Suomeen lanseeraava Spikeboys.

Kuva 3. Kuvakaappauksia syntyneiden yritysten kotisivuilta.

Uutena trendinä perustetuissa yrityksissä ja Draft-ohjelmaan hakevissa tiimeissäkin voidaan pitää osallistuvien henkilöiden keski-ikä nousua. Joukossa on yhä enemmän alanvaihtajia ja toista tai kolmatta tutkintoaan suorittavia. Heillä on paljon työ- ja elämäkokemusta, ja selkeä käsitys siitä mitä seuraavaksi haluavat tehdä. Hakijoiden kokemus näkyykin liikeideoiden yleisessä laadun parantumisessa.

Koska Draft-valmennettavien joukossa on yhä enemmän aikuisia ja perheellisiä henkilöitä, on Draftin ollut pakko kehittää palvelukonseptiaan joustavampaan suuntaan. Korona-ajan myötä valmennustyö on siirtynyt Teamssiin, mikä on tuonut aikasäästöjä tiimeille ja valmentajille. Kannattavuuslaskelmien tarkastelu ja yhteinen muokkaaminen onnistuu Teamssissä jopa helpommin, kuin fyysisessä tapaamisessa saman läppärin äärellä.

Hankkeen viimeisessä vaiheessa syksyllä 2020, otettiin Draft-ohjelmassa uusi iso kehityssaskel. Ensimmäistä kertaa ohjelman historiassa kokeiltiin usean valmentajan mallia. Tässä mallissa Karelian opetus- ja TKI-henkilökunnasta valikoitu joukko valmentaa Draft-tiimejä siten, että jokaisella tiimillä on valmentajanaan tarvittavalla toimialatuntemuksella varustettu asiantuntija. Kokemus on ollut positiivinen mukaan lähteneille valmentajille, sillä oppiminen ei Draft-ohjelmassa ole yksisuuntaista. Draft-tiimin kanssa työskennellessä päivittyy myös Karelian asiantuntijan osaaminen toimialan ja alueellisen yrittäjyysekosysteemin yksityiskohtien osalta. Valmentajat muuntavat oppimaansa laajemman joukon hyödyksi kirjoittamalla julkaisuja.

Julkaisutoiminnan ja viestinnän parantaminen oli kolmas tärkeä teema hankkeen toimintavuonna 2020. Draft-ohjelma otti käyttöön perinteisen Facebook-sivun lisäksi myös Instagram- ja Twitter-kanavat, ja ohjelman www-sivuilla julkaistiin yli kaksikymmentä informatiivista ja opetuksellista blogi-kirjoitusta. Vuonna 2020 sivuilla vieraili 4870 uutta kävijää (kasvua 50,4 % vuodesta 2019), ja sivujen katseluita oli yhteensä 15681 (kasvua 47,7 % vuodesta 2019). Suosituimmalla kirjoituksella oli 702 lukijaa, kun vuoden 2019 suosituin kirjoitus keräsi 200 lukijaa.

Suunta on siis hyvä. Iloksemme voimme myös todeta, että yhteistyö Otsakorven säätiön kanssa yrittäjyyden parissa jatkuu myös vuosina 2021 ja 2022 uuden kehittämishankkeen muodossa.